

Van de voorzitter...

Elders op deze pagina treft u een verslag aan van het themadeel van onze ledenvergadering op 19 april j.l. in dorps huis "t Trefpunt" in Austerlitz. Op deze plek wil ik nog even terugblikken op de alweer 3^e algemene ledenvergadering van onze vereniging.

Tijdens deze vergadering namen wij afscheid van onze voorzitter Ies Palies die deze functie vanaf de oprichting van de UVKK in januari 2007 heeft vervuld; vanaf nu zal ondergetekende het voorzitterschap van hem overnemen. De aanwezige leden konden ook kennismaken met ons nieuwe bestuurslid Leo van den Hoek, in onze vorige nieuwsbrief heeft hij zich al aan u voorgesteld. Leo neemt de functie van penningmeester op zich. Versterking van ons bestuur blijft noodzake-

lijk, vandaar hierbij nogmaals een dringend beroep op onze leden om zich voor een bestuursfunctie aan te melden.

In 2009 groeide onze vereniging van 10 naar maar liefst 22 leden, en heeft inmiddels het 23ste lid zich alweer aangemeld. De contributie blijft wel gelijk, namelijk € 50,- per jaar. De realisatie van de website betrof de grootste kostenpost in 2009; het bestuur beschouwt de website, naast onze nieuwsbrieven, als een belangrijke informatiebron voor onze leden en andere geïnteresseerden. De kosten voor de ledenvergadering en de thema-avonden blijven beperkt dankzij het feit dat de inleiders geen vergoeding verlangden; daar komt bij dat de activiteiten steeds plaats vonden in een locatie van één van onze leden. In het

bestuurlijk overleg met de gedeputeerde is toegezegd dat de UVKK gedurende de jaren 2010 tot en met 2012 kan blijven rekenen op financiële ondersteuning.

De provincie hecht veel waarde aan de professionalisering van dorps huisbesturen. `Alleato` zal dit middels een aanbod van gerichte trainingen bevorderen. De inspanning van de UVKK sluiten hier het komend jaar op aan, in het verlengde hiervan willen we dorps huisbesturen stimuleren lid te worden van onze vereniging.

Cees Boonacker

LEDENVERGADERING

UVKK-ledenvergadering op 19 april 2010

Op onze ledenvergadering heeft mevrouw Anneke Raven, Gedeputeerde van de provincie Utrecht, het provinciaal project Leefbaarheid Kleine Kernen uitgevlagd. Aan dit project, een onderdeel van de Sociale Agenda, hebben zeventien van de negentien gemeenten met kleine kernen deelgenomen. Uit een enquête blijkt dat de bijdrage van de provincie door iedereen als heel positief en zinvol is ervaren. Na zes jaar wordt de rol van de lokale partijen groter en doet de provincie een stap terug. Leefbaarheid in de kleine kernen is niet uit de belangstelling, zo verzekerde de Gedeputeerde, de provincie heeft nu een andere rol.

Deze avond stond het thema jeugdparticipatie in kleine kernen centraal. Actieve deelname van de jeugd is belangrijk voor de kwaliteit van de leefomgeving, maar ook voor de ontwikkeling van jongeren. Marco van Westerlaak, directeur Plattelandsjongeren wees de aanwezigen op het belang om vooraf al na te denken over zaken als: te bereiken doelstellingen, hun plaats in het (beleids) proces, de vereiste begeleiding en beschikbare methodieken. Hij benadrukte het belang om hier vooraf duidelijke afspraken over te

maken. Tot slot: communiceer in begrijpelijke taal en houd het tempo er in.

Tijdens de discussie kwam naar voren dat de betrokkenheid van gemeenten en ambtenaren veel gericht moet. Hun tijdjas wijkt sterk af van die van de jongeren. De aandacht van jongeren verschuift, ze hebben vaak haast,

of er dient zich al snel weer een nieuwe groep aan. Participeren van jongeren vereist dat je aansluit op hun belevingswereld. Leg de nadruk niet op de beleidskant, jongeren willen vooral doen. En participatie is breder dan besturen, het gaat in de kern om meedenken en meebeslissen. Tot slot: Geef de jeugd vertrouwen en verantwoordelijkheid.

Virtuele loketten

Kleine kernen zijn in de loop der jaren veel voorzieningen kwijtgeraakt. In Utrecht wordt druk geëxperimenteerd om voorzieningen weer toegankelijk te maken door gebruik te maken van moderne digitale technieken. Op 8 december 2009 verzorgde gedeputeerde mevrouw Anneke Raven de opening van het eerste "TeleWeide"-loket in het westelijk weidegebied, een breedbandtoepassing op basis van beeld-/spraakcommunicatie.

De gemeente met zijn burgers, de zorginstelling en ook de arts met hun patiënten, maar ook de bank, de supermarkt en hun klanten kunnen elkaar via deze nieuwe techniek "ontmoeten". Want de breedbandtechniek kan iets wat met een gewone huis tuin en

keuken computer nog niet mogelijk is: beide partijen kunnen rechtstreeks online met elkaar praten en, net als in een loket of bij de balie kunnen ze formulieren invullen, geldhandelingen verrichten enzovoorts. Het virtuele "TeleWeide"-loket kan deze oplossing bieden op voorwaarde dat voldoende aanbiederders zich aansluiten.

Het is niet helemaal toevallig dat het experiment in dit deel van de provincie van start gaat. De gemeentelijke herindelingen die binnenkort in deze regio plaatsvinden zullen ongetwijfeld leiden tot een grotere fysieke afstand tussen de burger en de gemeente, c.q. de gemeentelijke diensten. Het "TeleWeide"-loket kan hier in vele gevallen soelaas bieden.

Na de start in het dorps huis van Baambrugge volgde ook elders in de regio, zoals op 13 januari in het Vreelandse dorps huis, de opening van een dergelijk loket. In haar toespraak memoreerde de gedeputeerde dat ook in de provincie Utrecht dorpen kampen met bedreiging van de leefbaarheid door een teruglopend voorzieningenniveau. Om die voorzieningen koste wat kost in stand te houden drui st in tegen elk economisch beginsel en zal uiteindelijk stranden; voorzieningen kunnen nu eenmaal niet zonder gebruikers.

De dorps huizen zijn bij uitstek geschikt voor de huisvesting van deze loketten, dit zijn immers van oudsher de ontmoetingsplaatsen in de dorpen.

WMO EN KLEINE KERNEN

Dorps huizen en de Wmo

Drie jaar geleden, januari 2007, werd de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) van kracht. Zo op het eerste gezicht lijkt het er op dat dorps huizen weinig van doen hebben met deze nieuwe wet, maar dat is niet het geval. En de kans is groot dat u er in toenemende mate mee te maken krijgt. Vandaar dat we in dit artikel aangeven wat die raakpunten kunnen zijn, nu en in de toekomst.

De Wmo regelt dat verantwoordelijkheden voor zorg- en welzijnsvoorzieningen van het Rijk naar de gemeenten verschuiven. Voor een deel gebeurt dit uit kostenoverwegingen, er moet bezuinigd worden. Maar van de nood is een deugd gemaakt. Decentralisatie naar de gemeente biedt namelijk de mogelijkheid om die voorzieningen beter in te zetten om mensen aan te moedigen zo zelfredzaam mogelijk te zijn. En ze te stimuleren actief aan de samenleving deel te nemen. Want participatie aan de samenleving van alle burgers is het hoofdmotief van deze nieuwe wet.

Om die Wmo-gedachte goed uit te kunnen dragen moet de gemeente overleggen met en luisteren naar de burgers. De Wmo noemt dit *burgerparticipatie*. Hoe ze dat willen doen, daar zijn ze vrij in. De Wmo kent wel negen z.g. prestatievelden, en daarbij horende taken die de gemeente moet uitvoeren, t.w.

- 1 het vergroten van de leefbaarheid
- 2 het ondersteunen van jongeren en hun ouders
- 3 het inrichten van serviceloketten waar

- de burgers met hun zorgvragen naar toe kunnen
- 4 het ondersteunen van vrijwilligers en mantelzorgers
- 5 zorgen dat mensen met een beperking ook mee kunnen doen aan het maatschappelijk leven
- 6 zorgen voor voldoende voorzieningen voor mensen die beperkt zijn in hun mogelijkheden
- 7 zorgen voor mensen die om welke reden ook geen dak boven het hoofd hebben
- 8 het bevorderen van de openbare geestelijke gezondheidszorg
- 9 zorgen voor een goede verslavingszorg.

De rol van de dorps huizen

Een aantal van deze prestatievelden heeft een directe relatie met dorps huizen. Dat is om te beginnen prestatieveld 1: het vergroten van de leefbaarheid. Dorps huizen bevorderden al lang voordat de Wmo in werking trad "de sociale samenhang en leefbaarheid van dorpen". Zowel in de Wmo als in dorps huizen staat meedoend centraal en een kwetsbare groep als ouderen is vanouds thuis in het dorps huis. Ook in prestatieveld 5 het "aanbieden van voorzieningen voor mensen met een beperking en ouderen" spelen dorps huizen al decennia een belangrijke rol.

Het dorps huis als partner van de gemeente

Gemeenten kunnen met dorps huisbesturen afspraken maken over hun inspanningen op beide prestatievelden. Een stap verder gaat

de gemeente die dorps huizen niet alleen een plek in het Wmo-beleid geeft, maar ook een manier heeft gevonden om gemeentelijke lasten kwijt te schelden in ruil voor hun Wmo-inspanning.

De Friese gemeente Skarsterlân heeft een creatieve manier gevonden om dorps huizen financieel te ondersteunen via het Wmo-beleid. Toen dorps huizen daar door de stijgende gemeentelijke lasten in de problemen dreigden te raken heeft men onderzocht of kwijschelding mogelijk was. Dit bleek op juridische bezwaren te stuiten. Het dorps huizenbeleid van de gemeente is gebaseerd op de eigen verantwoordelijkheid van de dorps huizen voor hun exploitatie. De gemeente heeft de dorps huisbesturen voorgesteld om Wmo-taken op zich te nemen met als tegenprestatie van de gemeente het kwijschelden van de gemeentelijke lasten.

Ze krijgen nog wel elk jaar een aanslag (omdat de woz-waarde nodig is voor het vaststellen van b.v. waterschapslasten), maar hoeven niet te betalen, de gemeente verrekent dit intern. Met de dorps huizen is een driejarig convenant ondertekend, waarin is afgesproken dat de dorps huizen zullen onderzoeken welke extra Wmo-taken zij op zich kunnen nemen. Ieder dorp mag dit naar eigen inzicht invullen, mits de sociale cohesie en de leefbaarheid maar wordt bevorderd. Halverwege en aan het einde van de periode wordt geëvalueerd.

Wellicht een gesprekspunt voor dorps huisbesturen met hun gemeente!

Schoolklassen uit grote steden en kleine kernen: Samen sporten, samen leven

Wie van jongs af aan in een klein dorp opgroeit, heeft vaak geen benul hoe het is om in de grote stad te wonen. En omgekeerd geldt hetzelfde voor stadskinderen. Ook al wonen ze vaak luttele kilometers van elkaar, toch is het vaak een wereld van verschil. De afgelopen twee jaar organiseerde Alleato in samenwerking met FC Utrecht, stichting Klein Galgenwaard en de ROC Midden Nederland een kleine 50 uitwisselingen tussen schoolklassen uit grote steden en kleine kernen. Bijzondere ontmoetingen waren het, heel leerzaam, maar vooral leuk. Die twee blijken heel goed samen te gaan.

‘Ik moet wel eens slikken als ik mijn kinderen in de klas hoor praten, bijvoorbeeld als ze het hebben over alle buitenlanders die in de stad wonen,’ vertelde een leraar die in een klein dorp voor de klas stond. Zelf had hij jarenlang voor een heel multiculturele klas in de stad gestaan en verbaasde zich daar destijds weer over de vooroordelen die hij daar over het platteland tegenkwam. Maar vroeg zich openlijk af of je die twee uitersten nou zomaar op elkaar los moest laten? De omgang met elkaar was toch zo anders. Een juf in ander een dorp vertelde over een Surinaams meisje in haar klas die zich als nieuweling daar heel moeilijk staande kon houden. Pas na een jaar begon ze zich er een beetje thuis te voelen. En een directeur vreesde dat een uitwisseling met een multiculturele klas uit de stad nog wel eens tot botsingen tussen de kinderen en

weerstanden bij de ouders kon leiden. Dat was drie jaar geleden. Tijdens een rondgang langs dorpscholen werd het idee voor een uitwisseling vrijwel overal met sympathie ontvangen. Men vond het met name voor de achtste groep leerlingen een interessante optie. Maar er waren vooraf toch ook nogal wat mitsen en maren, koudwatervrees bleek later. Want na twee seizoenen Samen sporten, samen leven is er heel veel enthousiasme over deze manier van uitwisselen. Heel kort gezegd is de stadsklas een ochtend te gast in de kleine kern, gaan alle zeven deelnemende scholen naar een wedstrijd van FC Utrecht en hebben ze een gezamenlijke sportdag in het stadion van die profclub. Zowel in de kleine kernen als in de stad zijn de leerkrachten heel erg ingenomen met dit programma en kijken de kinderen er elke keer reikhalzend naar uit. Vanuit het perspectief van de kleine kernen zijn er twee elementen van belang. Om te beginnen de notie dat de multicultureler wordende samenleving voor kinderen in de kleine kernen geen ver van-mijn-bed-show is. In een enquête geven de leerkrachten van de deelnemende dorpscholen unaniem aan dat ze de sportuitwisseling een waardevolle aanvulling vinden op het programma voor de achtste groep. ‘Hun oordelen waren gebaseerd op de tv of van horen zeggen. Nu kun je het hebben over hun eigen ervaring en valt me op dat ze veel genuanceerder zijn. In een enkel geval is een vooroordeel ook bevestigd, maar dat is een uitzondering. Een van mijn leer-

lingen heeft bij haar aanmelding op de middelbare school gevraagd of ze in de klas mag van een meisje uit de stad waar ze tijdens de sportdag mee optrok / vertelde een leerkracht. Een tweede element om te vermelden heeft te maken met de benadering. Niet de verschillen tussen stad en dorp, tussen etnische dan wel religieuze verschillen zijn als uitgangspunt gekozen, maar de sport. Samen sporten, in beweging komen, plezier maken en rekening met elkaar houden, daar gaat het over. Met ex-profvoetballer Jean Paul de Jong en kinderboekenschrijfster Marja Baseler als boegbeelden die de thema’s respect en sportiviteit op een hele praktische en aansprekende manier weten te verpakken. En ondertussen gaat het over zo veel meer, blijkt als leraren naderhand vertellen dat de kinderen met enthousiaste verhalen thuis komen, in de klas nog dagenlang terugkomen op de activiteiten. En op de tribune twee meiden om een pen en een papiertje vragen, dan kunnen ze adressen uitwisselen.

De sportuitwisseling heeft Alleato in samenwerking met Klein Galgenwaard en de ROC Midden Nederland ontwikkeld als onderdeel van het provinciaal project Leefbaarheid kleine kernen. Tijdens de laatste sportdag op woensdag 9 juni sprak gedeputeerde Anneke Raven haar waardering uit voor dit initiatief. Kleine kernen zijn geen eilandjes in het groen, dit project laat zien hoe je vanuit kleine kernen een verbinding kunt leggen met het leven in de stad. Over jeugdparticipatie gesproken.

Aanbesteding openbaarvervoer

Voor de periode 2011-2019 wordt het Openbaar Vervoer (bus en tram) opnieuw aanbesteed in het gebied van het Bestuur Regio Utrecht (BRU). De UVKK heeft als lid van het Regionaal Overleg Consumentenorganisaties Openbaarvervoer meegewerkt aan het advies over het Programma van Eisen.

Het ROCOV is tevreden met het resultaat, want het BRU heeft de adviezen deels overgenomen. Belangrijke toezeggingen zijn:

- De eis van toegankelijkheid wordt expliciet opgenomen voor standaardbussen. Voor minibussen wordt de inzet om een vergelijkbare toegankelijkheid te bereiken, of dit lukt hangt af van de technische mogelijkheden.

- Het aantal dienstregelingsperiode in de stad Utrecht wordt teruggebracht van 3 naar 2. De normale dienstregeling en een zomer dienstregeling van 6 weken, samenvallend met de schoolvakanties.
- De eisen aan de communicatie over grensoverschrijdende lijnen zal worden aangescherpt (dit gaat nu steeds mis)
- Nieuwe lijnen houden hun 3 jaar om hun bestaansrecht te bewijzen, tenzij al veel eerder duidelijk is dat de exploitatiebijdrage hoog blijft. Dan is het een bestuurlijk besluit of de verbinding toch wenselijk is. Het ROCOV had graag expliciet drie jaar gewild.
- Er komt een geld-terug-bij-vertraging regeling vanwege de klantvriendelijkheid.

- Bij wijzigingen in de dienstregeling dient de lokale belangenorganisatie geïnformeerd te worden.

In de vorige Nieuwsbrief hebben we vermeld dat de regiotaxi in het Veenweide gebied sinds de overdracht aan Connexxion onder de maat presteert. Het gaat iets beter, maar de provincie Utrecht pakt het bedrijf nu stevig aan.

Jan Sniijders

TRAININGSAANBOD

De training "Het nieuwe besturen".

Dorpshuisbesturen opgelet! Dit wilt u niet missen!

Speciaal voor U en samen met u organiseert Alleato: De training "Het nieuwe besturen".

Veranderende tijden, complexere situaties vergen van u meer tijd en expertise als ooit tevoren. Nu kunt u er iets aan doen!!!!

De training bestaat uit 5 modules:

- 1 Van strategie naar actie;
- 2 Managen van vrijwilligers;
- 3 Bedrijfsvoering en risicomangement;
- 4 Lobbyen, netwerken (Positionering van je dorpshuis(bestuur));
- 5 Dilemma's in besturen & strategische allianties.

De trainingen zijn interactief van karakter. De trainers zijn experts en worden bijgestaan door een van U als ervaringsdeskundige.

Na de training zullen we een grote bijeenkomst organiseren waarbij uw gemeente, partners in uitvoering uitgenodigd zullen worden om samen met u stil te staan bij uw situatie en deze te bespreken.

Data:

Dinsdag 5, 12, 19, 26 oktober en 2 november van 19.00 - 22.00 uur

Gezamenlijke afsluitende conferentie met partners 18 november

Locatie:

Alleato, Bemuurde Weerd Westzijde 4, 3513 BH Utrecht

Deze training wordt u aangeboden door Provincie Utrecht. Alleato en de Utrechtse Vereniging Kleine Kernen, zijn alliantiepartners in uitvoering.

Begin september ontvangt u hiervoor een uitnodiging.

Houd uw mailbox en brievenbus in de gaten.

Maar u kunt zich ook nu alvast aanmelden: guler.vanderwekken@alleato.nl

COLOFON

Nieuwsbrief Utrechtse Vereniging Kleine Kernen

Redactie:

bestuur UVKK

Oplage:

300 exemplaren

Bestuur UVKK:

- Cees Boonacker, Nigtevecht, voorzitter
- Jan Sniijders, Austerlitz, secretaris
- Leo van den Hoek, de Hoef, penningmeester

Secretariaatsadres UVKK:

Bemuurde Weerd Westzijde 4,

3513 BH Utrecht,

tel. 030-2313833

uvkk@alleato.nl

Nieuwe leden Utrechtse Vereniging Kleine Kernen

Gemeente de Ronde Venen,

De Hoef,

Dorpshuis De Springbok,

Gemeente Loenen,

Dorpsraad Vreeland

Dorpshuis "De Toekomst", Langbroek

Dorpshuis "De Springbok", De Hoef

Dagelijkse contacten:

Alleato-Utrecht ondersteunt de UVKK in de

uitvoering van haar werkzaamheden

tel. 030-2392063 / 030-2313833

Vormgeving:

Ontwerpburo Suggestie & illusie

